

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2015-11-26--27

Södersjukhuset
Sjukhus

Stockholm
Ort

VO handkirurgi
Klinik

Christina Ljungberg, Annika Widerberg
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

VO handkirurgi är regionklinik med specialiserad och högspecialiserad handkirurgi. Verksamheten är indelad i subspecialiserade team och bedöms generellt sett tillräckligt allsidig för uppfyllande av målbeskrivningens krav, men pga Vårdval Stockholm förekommer f n inte alla diagnoser i tillräcklig mängd, särskilt de vanligaste och mest basala. Man har nyligen fått rikssjukvårdsuppdrag för s.k. plexuskirurgi.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Kliniken har f n 18 anställda specialister, motsvarande ca 14,5 heltidstjänst pga. tjänstledigheter, deltidsarbete och andra uppdrag. Alla handledare, utom en, har handledarutbildning och vederbörande är planerad att gå sådan under vt. 2016. Det finns 3 ST-läkare (varav 2 föräldralediga vid inspektionen) och ytterligare 3 tillträder under det närmaste året. Därutöver finns i regel 1-3 vikarier o ca 3 ST-läkare under sidoutbildning från andra kliniker. Denna sammansättning innebär att antalet specialister på plats heltid och med relevant kompetens inte är tillräckligt för att instruktioner ska kunna ges i tillräcklig utsträckning inom vissa subspecialitetsområden, i synnerhet handledsproblematik och -

Handkir Sthlm

skador.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Klinikens mottagnings- rehab- och dagvårdslokaler byggs f n om. Det finns tillräckligt med arbetsplatser för läkarna för att kunna arbeta ostört i stora rum med personliga datorer för 3-4 läkare. Läkarestaben upplever sjukhusets lokaler och utrustning som adekvata.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare har utbildningsprogram som är upplagda enligt målbeskrivningens struktur och specialitetsföreningens rekommendation och revideras vid behov eller minst årligen. Jourtjänstgöring ingår i tillräcklig mängd. Tjänstgöringens upplägg kan dock behöva justeras i enlighet med rekommenderade åtgärder pga bedömningen av område A.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning

Överlag fungerar handledningen väl men det är svårt att få regelbundenhet och kontinuitet i handledningen då den inte är schemalagd. Det sker ingen formaliserad uppföljning av ST-läkarnas sidoutbildning. Dokumentation av handledningen görs av ST-läkaren i de flesta fall. Enligt SOSFS 2015:8 bör både ST-läkare och handledare dokumentera, vilket bör uppmärksammas för ST som anställs enligt nya förordningen.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

ST-läkarna har goda möjligheter att genomföra de utbildningsmoment och kurser som planeras in i utbildningsprogrammet och det finns tillgång till regelbunden och planerad intern- och externutbildning nationellt såväl som internationellt.

Var gäller kvalitetsgranskade nationella kurser är utbudet begränsat.

I ST-läkarnas utbildningsplan anges att det skall finnas schemamässiga förutsättningar för självstudier och att tidpunkt och omfattning ska anpassas efter det kliniska arbetet och genomföras på tid avsatt för administration. Flera av ST-läkarna uttrycker att det saknas tid för att genomföra självstudier på administrativa pass och önskar schemalagd självstudietid.

Enligt SOSFS 2015:8 bör tid för självstudier avsättas med regelbundenhet.

A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B Uppfyller SOSFS	☐
C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Samtliga ST-läkare genomför ett medicinskt vetenskapligt- samt ett kvalitetsarbete som dokumenteras och redovisas och återkopplas, oftast inom ramen för en övergripande kurs eller i samband med doktorandstudier.

Det som möjligen saknas är uppföljning och återkoppling på dessa arbeten från handledare och internt på kliniken. Redovisning internt kan ge välkomna tillfällen till bedömning av pedagogik, muntlig framställning och kommunikativ kompetens.

Det finns god tillgång till vetenskapliga handledare. Forsknings och utvecklingsklimatet uppfattas som gott och det finns tillgång till doktorandutbildning.

A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B Uppfyller SOSFS	☐
C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

SÖS erbjuder ledarskapsutbildning till ST-läkare och inom ramen för denna utbildning ges möjligheter att utveckla ledarskaps- och kommunikativ kompetens som sedan kontinuerligt utvärker i t ex vårdteam.

Det upplevs som svårt att både ge och få kontinuerlig handledning och återkoppling i ledarskaps- och kommunikativ kompetens men det sker i viss mån i samband med t ex handledarsamtal. Det finns förutsättningar för att utnyttja tillfällen såsom rond-jour-rapportering/journal-club samt utbildningstillfällen för övrig personal, för att bättre kunna bedöma och återkoppla dessa kompetenser.

ST-läkarna ska kunna ges möjlighet att själv handleda med återkoppling på handledning.. Det finns förutsättningar för att t ex låta ST-läkarna handleda randande ortopedier och AT-läkare men möjligheterna till det utnyttjats inte till fullo. Tyvärr har läkarprogrammets studenter ingen placering vid kliniken vilket medför att man går miste om värdefulla handledningstillfällen.

Det saknas Ledarskaps-ST på SÖS.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Verksamheten vid VO Handkirurgi Stockholm är bred och allsidig med god tillgång till många handkirurgiska diagnosgrupper (undantaget basal handkirurgi).
- ST-utbildningen är välorganiserad och det finns en engagerad studierektor som har strukturerat ST-utbildningen och handledningen på ett bra sätt.
- Det råder generellt sett ett gott utbildningsklimat vid verksamheten.
- Det finns goda möjligheter till forskning och man håller en hög vetenskaplig nivå och tillgång till vetenskapliga handledare.
- Inom kort har lokalerna för mottagning, rehab och dagvård renoverats och de kommer att ligga direkt i anslutning till operationsverksamheten. Detta kommer att vara tidsbesparande och underlätta det dagliga arbetet då man får närmare tillgång till sina kollegor/handledare.

Svagheter

- Pga Vårdval Stockholm har tillgången till patienter med diagnoser inom basal handkirurgi minskat kraftigt vilket gör att ST-läkare som börjar sin utbildning nu riskerar att inte få tillräckligt med basal kirurgisk träning och bedömningskompetens inom detta område. Detta kan också komma att påverka framtida tjänstgöringsupplägg, vilket uppfattas som ett hot mot kvaliteten.
- Trots ett relativt stort antal specialistkompetenta läkare inom verksamheten saknas läkare med specialkompetens i handledsskador för att ge adekvat instruktion/handledning till ST-läkarna inom detta område. Andelen svåra handledsskador har ökat pga. föregående punkt. Detta leder till tungrodd mottagnings- och operationsverksamhet för både ST-läkare och specialister.
- Det avsätts inte tid i schemat för handledning
- Formaliserad uppföljning av ST-läkarnas sidoutbildning saknas.
- Det finns inte planerad tid i schemat för självstudier vilket de flesta ST-läkare efterfrågar.
- Tydlig kontinuerlig handledning, bedömning av och återkoppling på ledarskapsförmåga och kommunikativ kompetens saknas.

Förbättringspotential

ST-läkarna behöver få tillgång till basal handkirurgi för kirurgisk träning samt kompetens inom detta diagnosområde. Förslagsvis kan det ske via sidoutbildning vid en enhet som utför dessa ingrepp eller om dessa ingrepp kan planeras in i den ordinarie verksamheten. Förbättringar bör ske snarast.

- Man behöver se över arbetssätt på mottagningen för att möjliggöra adekvat handledning/instruktion inom handledsskador, ev rekrytera ytterligare kompetens inom området.
- Handledning bör planeras in i tjänstgöringsschemat för regelbundenhet och kontinuitet.
- Tid för självstudier bör planeras in i tjänstgöringsschemat.
- Strukturerad uppföljning av ST-läkarnas sidoutbildning bör införas.
- Strukturerad träning och återkoppling av kommunikativ respektive ledarskapskompetens bör införas.